

P R O T O K O Ł przesłuchania świadka.

Dnia 26 lipca 1948 r. w Warszawie, Członek Okręgowej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Warszawie, Sędzia Grodzki Halina Wereńko, działając na mocy Dekretu z dnia 10.XI.1945 r. (Dz.U. R.P. Nr.51, poz.293) przesłuchiwała niżej wymienionego w charakterze świadka bez przysięgi.

Po uprzedzeniu świadka o odpowiedzialności karnej i o treści art. 107 i 115 k.p.k. - świadek zeznał co następuje:

Imię i nazwisko:	-	Marek Edelman
Imiona rodziców:	-	Natan, Feliks i Cecylia z d. Perkowska
Data urodzenia:	-	1.I.1919 r. w Warszawie
Wyznanie:	-	bezwyznaniowy
Wykształcenie:	-	student IV kursu medycyny
Zawód:	-	student
Przynależność państwowa	-	polska
Narodowość:	-	żydowska
Miejsce zamieszkania:	-	Łódź, ul. Mostowa Nr. 34a

W sprawie obozu dla Żydów w Opolu Lubelskim nie mi nie jest wiadomo. W okresie trwania getta warszawskiego (od początku do dnia 10.V.1943 r.), przebywałem w getcie warszawskim, gdzie byłem członkiem Z.O.B'u. W okresie wysiedlenia Żydów z Getta warszawskiego, począwszy od dnia 28 lipca 1942 r., chodziłem na Umschlagplatz z ramienia Bund'u, od X.1942 r. z rozkazu Z.O.B. Chodziło o wyprowadzenie z Umschlagplatz'u ludzi potrzebnych organizacji. W tym okresie notowałem swoje wrażenie z Umschlagplatz'u, kładąc nacisk na przebieg wysiedlenia. Notatki moje powinny znajdować się w Archiwum Centralnego Komitetu Bund'u, gdzie kierownikiem jest ob. Berensztejn. Akcja wysiedleńcza z Getta warszawskiego została szczegółowo opisana jeszcze w 1942 r. Była wydana wtedy broszura p.t. "Likwidacja Getta Warszawskiego" autora "A.M.". Był to aryjczyk, który przychodził do Getta. Broszura była wydana po stronie aryjskiej. W tym roku tygodnik "Nasze Słowo" /adres redakcji: Łódź, ul. Jaracza Nr.4/, w numerze z dn. 19.IV.1948 r. przedrukował w całości tę broszurę. Oprócz tych śródek o liczbie wysyłanych z Umschlagplatz'u oraz o miejscu wysyłania ich, mógłby zorientować raport Hoeffle'go.

Raport był wysłany przez Hoefle'go do Berlina w końcu września 1942 r., obejmował okres wysiedlania Żydów z Getta warszawskiego od dn. 22 lipca 1942 r. do dnia 13 września 1942 r. (włącznie). Odbitkę raportu widziałem wiosną 1943 r. w Komendzie Z.O.B' u. Z pamięci trudno jest odtworzyć szczegóły wysiedlania, a zwłaszcza cyfry wysiedlonych. Pamiętam, iż w czasie akcji po 22.VII.1942 r. wysyłano transporty do Treblinki. W listopadzie 1942 r. (zdaje się w dniu 15.XI.), wysłano transport około 150 osób do K.L. Lublin. W czasie akcji z dn. 18-22.I.1943 r. transporty kierowano do Treblinki. W czasie akcji po 19.IV.1943 r. transporty kierowano do Poniatowa, Trawniki, Majdanek i Treblinki. Dokładnie liczby wywiezionych nie pamiętam. Zdaje się, iż do Trawniki i Poniatowa wysyłano po około 15.000 Żydów. Na tym protokół zakończono i odczytano.

/-/ M. Edelman

Sędzia /-/ H. Werenko